

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z wniosku M. K.

z udziałem Wyższej Szkoły spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o wpis

na skutek wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II CSKP 155/23,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 czerwca 2024 r.,

wniosków uczestnika postępowania o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego SSN Adama Redzika, SSN Małgorzaty Manowskiej, SSN Antoniego Bojańczyka, SSN Renaty Żywickiej od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. III CB 5/24,

pozostawia wnioski bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismami z 6 lutego 2024 r. pełnomocnik M. K. (dalej: „wnioskodawczyni”) złożył wnioski o wyłączenie od rozpoznania sprawy toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt III CB 5/24 sędziów Sądu Najwyższego: Małgorzaty Manowskiej, Adama Redzika, Antoniego Bojańczyka oraz Renaty Żywickiej. Wnioskodawczyni podniosła, że wymienieni sędziowie Sądu Najwyższego

podlegają wyłączeniu z mocy prawa, względnie mogą również wystąpić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności w przedmiotowej sprawie.

W uzasadnieniach pism wnioskodawczyni wskazała, że wyżej wymienieni w nich sędziowie Sądu Najwyższego podlegają wyłączeniu z mocy samej ustawy na podstawie art. 48 § 1 k.p.c., gdyż pozostają w takiej samej sytuacji, jak sędzia objęty wnioskiem w sprawie III CB 5/24. Zostali oni bowiem powołani na podstawie tej samej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa. Tym samym dokonana przez nich ocena statusu innego sędziego przez pryzmat przesłanek określonych w art. 29 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 622, dalej: „u.SN”) prowadziłyby do poddania ocenie własnego statusu, a to czyniłoby z nich sędziów we własnej sprawie. Wnioskodawczyni stwierdziła również, że jeżeli status sędziego rozpoznającego sprawę jest wadliwy albo jest oceniany jako wadliwy lub niepewny, co może wynikać z powołania go na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 3), to sędzia ten nie jest sędzią bezstronnym w rozumieniu art. 45 Konstytucji RP.

Zdaniem wnioskodawczyni w niniejszej sprawie okoliczność, że jedną z podstaw wniosku w sprawie III CB 5/24 jest wadliwe powołanie objętego nim sędziego w dokładnie takich samych okolicznościach, jak wymienieni powyżej sędziowie Sądu Najwyższego, niewątpliwie stanowi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Zarządzeniem z 12 lutego 2024 r. Prezes Izby Cywilnej Sądu Najwyższego na podstawie art. 26 § 2 u.SN przekazał pisma wnioskodawczyni Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania im dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek należało pozostawić bez rozpoznania.

Pomimo że wnioskodawczyni we wniosku powołała się na podstawy wyłączenia sędziego zawarte w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego (art. 48 i 49 k.p.c.), należy zwrócić uwagę, iż treść zarzutów odpowiada dyspozycji

przepisu art. 26 § 2 u.SN. Istotą tych zarzutów jest bowiem kwestionowanie prawidłowego trybu powołania sędziów Sądu Najwyższego. W orzecznictwie przyjmuje się konsekwentnie, że kwestionowanie powołania (np. z powodu okoliczności dotyczących przebiegu procedury konkursowej) jest przejawem kwestionowania niezawisłości sędziego (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2020 r., I NWW 16/20).

Zgodnie z art. 26 § 2 u.SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Natomiast zgodnie z art. 26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przy skutecznym formułowaniu zarzutu, o którym mowa w przepisie art. 26 § 2 uSN, konieczne jest konkretne wskazanie, z jakiego powodu w danej sprawie naruszona została niezależność sądu lub niezawisłość sędziego. Wnoszący o wyłączenie sędziego powinien przywołać sytuacje, zdarzenia czy zachowania, które świadczą o zaistnieniu takich okoliczności i przynajmniej je uprawdopodobnić. Niewystarczające będzie samo stwierdzenie, że w przypadku danego sędziego mogą wystąpić wątpliwości co do jego niezawisłości. Ponadto, dla uznania za zasadny zarzutu braku niezależności sądu konieczne jest wystąpienie dodatkowych okoliczności i wzięcie pod uwagę ich całokształtu, w tym testu obiektywnego odbioru kwestii niezawisłości sędziego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 maja 2020 r., I NWW 15/20; z 9 czerwca 2020 r., I NWW 43/20).

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni wnosząc o wyłączenie Pierwszej Prezes SN Małgorzaty Manowskiej, SSN Antoniego Bojańczyka, SSN Adama

Redzika i SSN Renaty Żywickiej nie powołała żadnych okoliczności, które miałyby świadczyć o braku ich niezawisłości. Wniosek w tym zakresie ma charakter abstrakcyjny i nie odnosi się do żadnego konkretnego zdarzenia, które przynajmniej uprawdopodobniałoby zarzut braku niezawisłości sędziów. Jedynym argumentem, jaki w tym względzie wskazała wnioskodawczynie jest okoliczność ich rekomendowania przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Tym samym podniesiona we wniosku argumentacja odpowiada dyspozycji normy zawartej w art. 26 § 3 u.SN. Wnioskodawczynie w istocie kwestionuje bowiem sam status sędziów objętych wnioskiem o wyłączenie jako sędziów Sądu Najwyższego. Tego rodzaju zarzuty pozostają niedopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

(r.g.)